

Eusebio Erkiaga

MARTIN UGALDE

NORBAITEK pentsa dezake nire zutabetxo hau hilen aterpe eta goresle ere bilakatzin ari dela. Eta egia da.

Beraz, neronek ere badut kontzientzia hau: «Nola arraio jarri haiz orain hilen goraipamenen espezialistarena egiten?, zaharkitzen ari haiz!». Eta egia dela aitortu behar, zeren eta adinez aurrera goazenok lagunak ere egiteko denbora izan dugu, eta hauen artean asko izan dira nire Euskal Herriagako, nire familiagako, nire lagunengako eta niganako onak izan direnak; garaiz-garaizko gaizkileak ere buruan daude kokatuak, ezinbestean!, baina hauek ahaztu nahi ditut. Egiatan. Beraz, Eusebio Erkiaga nola utzi hemendik kanpo! Inoren mende idazten diruz aberastu ez den euskal idazle lekeitiar maitekor hau nola utzi nire mundutik afontuan? Ni etorri berrian (1969), Euskaltzaindiko babesleku euskalduneari ezagutu nuen. Gero, 1985ean ETBrako egin genituen elkarrizketetan bi aldiz hitzegin genuen luze: behin harremana zintan grabatuz Lekeitioko bere etxean, eta gero bideo kasetetan Bilboko bere bizilekuan. Ordurako aspaldi idatziak zituen *Aranegi* (1955) gipuzkeraz, *Araibar* (1958), eta *Batetik bestera* (1961) bizkaieraz, bi hauek 'Txomin Agirre' sariketa famatueta irabazle. *Txurio txoria* oraindik argitaratu gabea orduan, eta *Jaioko dira* famatua, «egun baltzak gogoratze» idatzia. Bere antzerkiak: *Antzerki Jaietan izan naiz eta Sines gogorra*, biak sarituak, eta *Olerkia Axular handiari ohore* (1958) hau lapurteraz Saran irabazia. Beti euskararen batasuna bila. Hemen geratzen zara bada Eusebio, euskaldunen artean, duintasun haundiz, aipatutako eta geroz idatzitako beste lan ederrtan.

«Que viva España!»

GARBIÑE UBEDA

MEDIKUAK

ziztua baino biziago dabilzala kontuan hartuta, minbiziak ezularren tankera izango du aurki. Biziaren luzapenak kristaua lerdea dariola jarri izanda ere, oiloipurdia jartzeko modukoa da bata zuriko korrikalari hauen dema. Ez naiz ni profeta lanbidez. Eta hala ere, zaila ez asmatzen hurrengo aroko 'epidemia' zein izango den. Bisturiarekin horren trebeak diren zientzilariek kalte fisikoko guztiei, baita hiesari ere, erremedioa topatzen diotenean, lanak erabat gaindituta izango ditu psikiatrak.

Psikosiak, neurosiak, eskizofrenia kronikoak edo dena delakoak lepotik gora nahasita izango du populazioaren erdia. Bi zorok eragindako gerra erradiaktiboak, suizidio kolektiboak, hilketa masiboak... auskalo zerk garbituko dituen gure ondorengoak.

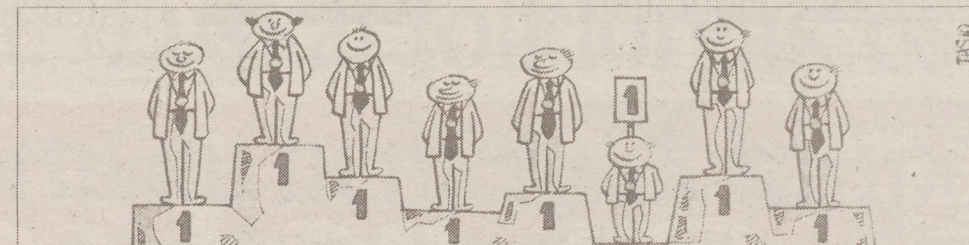
Ez dakit ez ote garen gu tartean harrapatutako belaunaldia. Alegia, zientzilariek izugarri ikasi arren, behar adina aurreratu ez eta gainera pipiak jota jende dextente duen garaia ez ote den haxe.

Nik neronek ere ez dakit zer naizen eta zertan ote nabilen Euskal Herri espainol honetan. EUSKALDUNON EGUNKARIARI elebidun bilaka dadin gomendatzeko gogo sortu zait derrepentean. Eta ez dakit juxtu, azken hauteskundeetako emaitza kaskarrekin kaskezurra pitzatu ote didaten edo urdailako gastritisak odol txarra sortu didalako ote den nere kopetilunaren zergatia.

● EL PAIS

Serbiar nazionalismoa, indartua

Indarrezko neurriak erabiltzeko beharra nagusitzen ari da serbiarrek eta kroaziarrek Bosnia beraien artean banatu eta atzerazinezko egoera sor dezaten ebizatzeko. Hala ere, NBERen ebazpena bakarrik ez da nahikoa. Aurreko beste batzuk paperean gelditu dira eta oso kezagarria da Europako Gobernuak indarrezko neurriak erabiltzeko jarrera politikoko eta operatiborik ez azaltzea. Europak asko du jokoan egoera honetan, eta ez bakarrik Balkanetako zonaren etorkizuna. Kontinentean 1945. urteaz geroztik lehertu den aurreko gerraren aurrean batera neurri eraginkorrak hartzeko Europak erakutsi duen gaitasunik eza, Maastrichteko prestakuntzak eta Europako batasuna lortzeko aurrerapenak higitu eta arraildu egiten dituen

TASIO / EGIN

erloju bonba bat da.

EDITORIALA

● egin

Espainiar botoa

Aurreko balorazio azkar batean objetiboki baieztatu daiteke Hego Euskal Herrian bi garaile handiak PSOE eta PP izan direla eta galtzaile handiak, berriaz, nazionalistak, nahiz eta galtze horretan maila eta ñabardura desberdinak izan. Hauteskunde kanpainen zehar arreta bi alderdiara biltzeak, gaitzesia izan bazen ere desegin ez zen prozesuak,

eragin nabarmena izan du emaitzetan eta euskal herritarrek Madrild gogoan zutela eman dute botoa eta, horretara, Espainiako Parlamenturako hauteskundeetan gertatzen den zerbait errepikatatu egin da, hain zuzen «gora-beherako» bototzat defini litekeena.

J. IRATZAR

● EL CORREO ESPAÑOL

Emigratzeko aukera

Azalpena izan dezaket hainbat arrazoiengatik —nahiz eta horiek aipatzea toki honetatik

kanpo gelditzen den—, Euskal Herriak, egun, oso krisi larria dauka aurrez aurre Administrazioa, BPGaren % 50 kontrolatuz, ekimen pribatuaren zati handi bat deusezteko laguntza ematen ari den batean. Ezkortasuna sortzeko asmorik gabe baina ez horregatik errealtatea faltsutuz, argi eta garbi esan behar da Euskal Herriak berriro ere prest egon behar duela emigratzeko. Ziurtasun osoz ezagun da gazte askok ez dutela lanik aurkituko hemen eta beste lekutara aldegin behar dutela. Airean gelditzen den galdera honako hau da: nork behartzen ditu emigratzera?

MANUEL J. TELLO

HEMEROTEKA

Zorionak Buesa eta EAJ

Azkenean lortu duzue Ikastolen mugimendua apurtzea, zatitzea, izugarriko kaltea egin diozue Euskal Eskola Nazional proiektuari.

Zuek eta guk ez daukagu herri proiektu berdina, zuen proiektua da Espainola bultzatzea, gurea berriz Euskal Herria Euskalduna egitea. Eta horretan garrantzi itzela du Euskal Eskolak (Ikastolak).

Ikastolen aldeko hainbeste urtetako isileko zein ageriko lana pikutara bidali duzue.

Dena, Gasteizko Gobernutxoan Hezkuntza sailean erdaltzale-ingeleszale eta antieuskaldun amorratu bat dagoelako, aspaldi kargu horretatik dimituta egon behar zuena egindako adierazpenak lekuko, baina zoritxarrez Euskaldun guztion lotsarako hortxe darrai, geroz eta harroago, ahoa zabaltzen duen bakoitzean pozoina dariola Euskal kutsua duen edozeri erasotzen. Zeren azken batean horrentzat ez dago Euskal Herriak, Espainia bakarrik baizik eta beste denak ipuinak dira, hots, nazionalista'espainol hutsa dugu.

A zer eskutan daukagun Euskal Herriaren etorkizuna!

Baina denok dakigu Buesa Jauna hor egoitearen erru guztia eta ez txikia gainera zeinek

duen, Euskal Herria aspalditik salgai (merkaldietan-beherapenetan) jarri duena, popatik behin eta berriz eman diotena eta ematen jarraituko diotena, baina bera gustora jolas horretan etekin handiak ateratzen baititu joko horretatik, baina baita ordaindu duena ere askoz handiagoa da, hau da, herria saldu.

Ikastolen auzi-mauzi honetan ere nabarmen ikusi da alderdi horren azpijokoa, ezen azken batean bat eginda baitaude eta Ikastolak begi onez ikustetik oztopo bihurtu zaizkio bapatean. Hau lotsa! Ziri ederra sartu digute Buesa eta EAJk, Euskal giro jatorra ere hankaz gora jarritz.

Hala ere Buesa egon lasai, nahiz eta zuk nahi ez eta mina eman Ikastola hitza entzungo duzu per omnia sekula seculorum. Hala bedi.

Buesa para que usted me entienda no queremos buesa Ikastola por ser Española y españolizante.

Berriz ere diotsuet Buesa eta konpainia lan bikaina egin duzuenez: *Zorionak!*

Zoazte betiko infernura eta utz gaitzazue bakean Euskaldunak izaten.

ANDER EPELDE

Soraluze (Gipuzkoa)

Deustuko Unibertsitetako zuzendaritzari

¿Zuei zuzentzen natzaizue egunero etxe horretan sartzen den prentsa dela eta.

Dakidenez, zuen Unibertsitatean egunero erosten diren zortzi egunkarietatik, ez da 'Egin' eta ez EGUNKARIA sartzen. Zergatik ez diozue hor mugitzen den jendeari egunkari hauek irakurtzeko aukera ematen?; nere ustez 'Egin' delako gaur egun gure herriak bizi duen errealtate latzaz eta zehatz-mehatz informatz gaituena, eta dirudienez zuen helburua gu zuen gizartetik at uztea da. Hau 'Egin-i' dagokionez.

Eta EGUNKARIA? Zertarako nahi du Deustuko Unibertsitateak euskara hutsen dugun egunkaria, Euskal Herrian dugun Unibertsitate erdaldunetako izanik?

Beste toki askotan bezala hemen dugu beste adibide lotsagarri bat, eta euskalduna naizenez aldarrikatzen dut, Unibertsitate honetan euskal prentsaren sarrera.

M. GARATE

Bilbo

GAIA JARRITA

Julian Retegi

Motiborikan asko badaukat

Retegi zoriontzeko,

zure maitale nola naizen ni

beste askoren antzeko.

Atzo bildurrez utzi dituzu

Galartza ta gainontzeko,

oraindik asko egin behar da

zuri irabazitzeko.

JOXE LIZASO

Egunkaria

Batzarde Patekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90

OJDren IKUSKATZEA BIDERATUA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria: JOAN MARI TORREALDAI

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Zuzendaria: INAKI URÍA

Zuzendariordea: LUZIEN ETXEHARRETA

Zuzendari Komertziala: JUAN INAZIO HARTSUAGA

Sustapena: NEREA AZURMENDI

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

HELBIDEAK

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02 Pabilioak / 20160 Lasarte-Oria / ☎: 37 15 45 / Faxa: 36 54 93

Egoitza soziala, Publizitatea eta Administrazioa: Antso Jakituna, 16-1. / 20010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxa: 45 59 57

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea / ☎: 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. eskuma. / 48002 Bilbo / ☎: 423 90 62 / Faxa: 423 94 60

Lapurdi / Nafarroa Beherea / Zuberoa: 503 Posta kutxatila, / 64105 Baiona / ☎: 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11